

O zaljubljanju in učenju

PETRA METERC

Top 3 (Topp 3, 2019) švedske režiserke Sofie Edvardsson je romantična animirana komedija, 45-minutna miniaturna, ki smo jo lahko videli na zadnjem festivalu LGBT filma in ki se sprašuje, kaj početi s sabo in z ljubeznijo, ko se enkrat zaveš, da si življenje zamišljaš drugače od svoje partnerice ali partnerja.

Animacija spremlja protagonista Antona, ki je komaj zakorakal v odraslost in je v filmu pripovedovalec lastne zgodbe v *offu*. Anton, ki sebe opiše kot človeka z nepraktično osebnostjo, in kot nekoga, ki bi bil rad človek s karizmo, ambicijami in pustolovskim duhom, resničnost pa je takšna, da se sam sebi zdi precej neroden in len, nam v retrospektivi pripoveduje zgodbo o svoji prvi ljubezni, ki je njegovo dotlej dolgočasno življenje zasukala na glavo, pri čemer je poudarek na osebnih spoznanjih, ki mu jih je ta odnos prinesel.

Film nas v umirjenem ritmu, ki omogoča razvoj značajev, predvsem osrednjega protagonista, in razdelavo specifik odnosa, popelje čez spoznavanje študenta Antona in nekaj let mlajšega Davida, naslika njun začetni odnos na daljavo, kasnejši poskus skupnega življenja in navsezadnje razočaranje spoznanja, da si, kar je pri njuni mladosti še bolj očitno in se zdi še bolj tragično nepremostljivo, z izjemo drug drugega želita različnih stvari. Zaletavost in gorečnost prve zaljubljenosti, v kateri se zdi vse novo in v tistem hipu tudi večno, je prenosorazmerna dvomom vase in razočaranjem, ki jih v prvi vrsti prinaša postopno in pogosto mučno spoznavanje lastnih želja in potreb, ko jih je treba prilagajati bližnjemu. Scenarij je preprost in iskren, njegova humornost pa poskrbi, da se z občutji protagonista zlahka poistovetimo. Ker animacija ohlapno sledi žanrski naravnosti, ima v pripovedi pomembno vlogo tudi protagonistov *sidekick*, Antonova prijateljica Miriam, ki mu nudi podporo ob čustvenih razrvanostih, pa vendar s svojo pikrostjo večkrat poskrbi za več kot dobrodošlo soočenje zaljubljenega Antona z realnostjo.

Računalniška 2D animacija je zarisana v jasnih debelih potezah, polna je prelivajočih se odtenkov modre, roza in rumene, ki v slikanju pokrajine gradijo vzdušje intenzivne zaljubljenosti, pa tudi simpatičnih nekonvencionalnih

podrobnosti, ki ob približanjih kadra delujejo pomenljivo. Čeprav pripoved vodi Antonov glas v *offu*, ki ima do sebe ironično distanco, ali pa, še raje, priznava njeno občasno popolno odsotnost in nagnjenost k pretiranemu dramatiziranju, so prav vizualne prvine animirane pripovedi tiste, ki jo naredijo dinamično in zljajnanemu žanru romantične komedije dodajo izvirnost. Protagonistova čustva, njegovi dvomi, nerodnosti in čudaškosti so poudarjeni z animiranimi oživitvami toka misli v fantastične razsežnosti, ki nazorno pojasnjujejo njihovo kompleksnost. Ko se protagonist denimo zave, da to, kako je opisal njegovo prvo srečanje svoje ljubezni, ni doseglo učinka, se na njegovo pobudo prizor ponovi, tokrat v zasanjanem počasnem posnetku.

Naslov *Top 3* se povezuje s ponavljajočim motivom iz filma, Antonovo rahlo nadležno obsesijo zamišljanja seznamov »top 3« za vsako priložnost, iz katerih razbiramo njegovo trenutno refleksijo posamičnih poglavij romantičnega odnosa. Tako denimo pred razhodom pove, da so top 3 reči na zadnjo noč s partnerjem: (1) pretirano dramtiziranje vsega – Anton se obupano razjoče ob misli, da zadnjič skupaj jesta indijsko hrano, (2) odkritje nečesa novega – veselje, ko Anton na partnerjevi zadnjici odkrije znamenje v obliki majhnega brokolija, in (3) skupno početje karseda dolgočasnih stvari, da bi čas tekkel počasneje.

Bistvo animacije *Top 3* je tako v procesu učenja, ki spremlja romantični odnos in večni dilemi prilagajanja osebnih želja zavoljo ljubezni. In kje je tu LGBT komponenta, se boste vprašali? Z izjemo tega, da sta Anton in David istospolni par, je v filmu pravzaprav ni in se tako umešča v družbo vedno večjega števila filmskih stvaritev zadnjih let, ki ravno z normalizacijo istospolnih odnosov in njihovo vpetostjo v običajne težavnosti in skrbi zastavi radikalno emancipatorno noto. *Top 3* s simpatično in predvsem nepretenciozno variacijo romantične komedije tako uspe veliko bolje, kot je uspelo denimo filmu **Happiest season** (2020, Clea DuVall), ki se je pred nekaj meseci oglaševal kot prva lezbična romantična komedija, a je prej kot to le neposrečena zmes *coming out* zgodbe in situacijske komike, v kateri nas še najbolj pritegne ena od stranskih junakinj. ■